ఆంధ్రపత్రిక ✱ సారస్వతానుబంధం

1953 సం॥ నవంబరునెల 22-వ తేదీ, ఆదివారము

కథానిక

వెలుగు నీడలు

శ్రీ వి. వి. ప్రసాదరావు

రైలుబండిపొగ మేఘాలతో పాటు ఆకాశపైలోతులలో మంచు కప్పుతున్నాయి. అతను కిటికీ పందుల్లోంచి దూరమైపోతున్న పల్లెటూరిని విడిచేశక విడిచేశ చూస్తున్నాడు. అతివాపల్లెటూరిలోపుట్టి పెరిగి కష్టపడినవిధి పంపత్సరాలవుతుంది. ఆ ప్రకృతి సహజ వాతావరణం అతనిలో శక్తిని పెంచి పోయింది. అమిదెను ఆ చిన్నపాటి అటలు ఆ స్నేహితులని వదిలి పెట్టి కృష్ణారావు ఒంటిరిగా-పట్నంవాసం పిల్లవాడు పై చదువులకోసం. ఆ వాడు అతని కిచ్చి పంతి ఘనమైన పిడ్కిలు ఆ గ్రామస్థులు ఇంకెవరికీ ఇచ్చివుండరు ఆ అమాయక పడబాలు ప్రేమ పూరిత వచనాలు, చేయిపట్టుకు ఆడించే చిట్టితిమ్మలు, పెద్దలు, వారినిపిడిచి ఎలా వెళ్లడం? చాలాకష్టమే అయితే అతను పట్నవాసం వెళ్లడం ఒక్క చదువుకోసమే కాదు అతను ఆశ్యకమయ వాడి. కొంగ్రొత్త భావాలతో కలలగని పల్లెటూరి యువకుడు అతను చాలాబాగ్లు విన్నాడు. పల్లెటూళ్ళు చాలా వెనకబడి ఉన్నాయని. వాటిని కాయకల్పలా కాపుచేయాలని పెద్దలు, రాజకీయ కాయకులు చెప్పి ఉపన్యాసాలు అవును నిజమే పల్లెటూళ్లలో దారిద్ర్యదేవత నిరక్షరాస్యత కట్టలుకట్టుకు నృత్యంచేస్తున్నాయి. పట్నవాసాలలో పురోగమించే పనవాగరికత పల్లెలనుకూడా ముందుకు తీసుకుపోతేక పోయింది అందుచేత తనబోటి యువకులు కనులదేరి, పట్నవాసపు పరిస్థితులని బాగా అలవాటు చేసికొని, అర్థం చేసికొని-పల్లెటూళ్ళని గూడు పట్నవాసాలు వెలుగు ధాయల్లో పంపక్రమించాలి ఇదే అతని ఆలోచన. అందుకే అతని చదువు

రెండుంరాత్రిళ్ళు రెండుపగలులు ప్రయాణంచేసి అలిసిపోయిన రైలు బండి ఆనుపానగరంలో ఒకవాటి ప్రొద్దుట కాలుపెట్టింది బరువుగా. తీక్షదాహంతో రైలు అతని పేశాలు పట్టాల లాటఫార్మ్‌ని గ్రచ్చి గ్రచ్చి చూస్తున్నాయి. దిండి దిండి లైన సొపనులతో, పొరబ్బాలతో అతిని గాఢంగా ఆకర్షించింది ఆ మహానగరం మహోన్నతశిఖరాలగాల ఆకాశాన్నంటే పొగ్రగ్గ గాలా-బంగాయి కాపులగా అమ్మబడే వెండి బంగారు కొనాములు, విశాలమైన ఆఫీసులు ప్రహ్మాండమైన ఇన్యూరెన్సు ఆఫీసులు బిల్డింగులు-ఇంద్ర భవనంలా వెలిగే కాఫీహోటళ్ళన్నదండి ఇవన్నీ అతన్ని తైరంగా ముంచెత్తి వేశాయి. పిటన్ని తన ముందర తరతరాలుగా తన పల్లెటూరు ఒక దిష్టిబొమ్మలా కనిపించాయి ఎక్కడి మహాపట్టణం! ఎక్కడి తనకు గ్రామం!

అతని ఆలోచనలు సైకిలు రిక్షావాడి బ్రేకుతో టపీమని ఆగిపోయాయి. "బాబూ" దిగండి అన్నాడు

"ఆ ..అంటూ క్రిష్ణారావు కుర్చీకు క్రిందకు దిగాడు"

"జారాయణ బాబుగారు ఎక్కడుంటారు?" అని అడిగాడు అక్కడే నిలచున్న ఒక ఆసామితో

"రెండో అంతస్థు నెంబరు 5 గదిలో వుంటారు" అని ముక్క సరిగా సమాధానం వచ్చింది

కూలివాడు హామీను వెంటబెట్టుకునిరా, కృష్ణారావు నెంబరు 5 గది దగ్గరికి వెళ్ళాడు

జారాయణబాబుగారు గదిలో మెత్తనిపోళ్ళపై దిండులమధ్య మళ్ళా పీకులైవున్నారు ప్రక్క పీ హుక్కాగొట్టం హుందాగా పొగలు కక్కుతోంది

కృష్ణారావ్ నమస్కారంచేసి పరిచయ పత్రాన్ని అందిచ్చాడు

జారాయణబాబు ఆమూలాగ్రంగా ఆ పత్రాన్ని పరీక్షించాడు

"ఓహో!" నువ్వు సూర్యజారాయణ పురంకరణంగారి అబ్బాయివా! రా, కూర్చో అని శ్రేయుకరీ చూపించాడు

సూర్యజారాయణపురం కరణం చంద్రశేఖరరావుంటే చాలా ఆక్తిగల భూమిఖాయిందు, చిన్నజమీందారు వంతివాడు పెద్దపలుకుబడిగల వ్యక్తి అందుకనే తనముగోపంచా తన కొడుకుని పెద్ద చదువులకోసం పట్నం పంపించాడు

"రాకోయ్ KDI చూపిస్తా"నంటూ ఆయన అతన్ని ఇంకో అంతస్థు కాటి మూడో అంతస్థులోకి తీసుకుపోయి ఒక గది ముందర ఆగిపోయాడు జారాన్ని వెంబరు 11 అని వుంది "అబ్బాయీ, నీ విందులోకి వుంది. నీకొచ్చలకిక చదువాయాలన్నీ, ఇక్కడే ఒక వెర్వంటు పోయ్ వున్నాడు అతను మాస్టారు. ఏం ఫరవాలేదు అని వెళ్లిపోయాడు

రిక్షావాడు కూడా డబ్బులు పుచ్చుకొని ఆయన వెనకాలే వెళిపోయాడు.

కృష్ణారావు మెల్లిగా పొరుగువల్ని పలుకరించాడు. అతనికి అంతా క్రొత్తగావుంది. తల్లిదండ్రులని వదిలి పెట్టడం ఇదే మొదటిసారి పైగా ఇంత పెద్ద మహాపట్టణంలో వుండడం ఎలా!

అయినా ఫరవాలేదు. ఇక్కడ గూడా వుండేది "మానవులే!" అనుకుని తృప్తితో ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడు

ఆ మనుషులు తినుపున్న మేడిపండు తా ఒకసారి కలయ చూద్దామని బయలుదేరాడు రోడ్డుపై నుంచి చూస్తే అతని గదిలోని గుమ్మం పరకారి అవుతుంది "అబ్బ! భూమికి ఇంత ఎత్తులో కూ వుండెడం! " అనుకొన్నాడు అయితే ఆ భవనం ఆక్రమించిన స్థలం అంతా కలిపితే ఒక్క గ్రామంలో పుష్కల విశాలమైన మంచంవాలాగిలిపై కట్టుకున్న ఒంటి అంతస్థు మేడలో పనకూడా వుండదు అయితే ఆ మేడ కి అయితే యజమాని భూయ్యాకాలమ్యావనుకూడా తిలా వ్యాపింప జేశాడు మూడంతస్థులమేడగా! మళ్ళీ ఒక్కొక్క అంతస్థుకు ద్వారకి విభాగాలు చేశాడు ఒక్కొక్క భాగమే ఒక్కొక్క మహా పటుంబానికి "గృహ వసతి"గా అద్దెకిచ్చాడు ఆ ఒక్కొక్క పటుంబంలోను అరడజను మందులుకు దొజనుకరకు నివసించుకునే విధంగా వుంటాయి. పర మాణుసం దోహాల్లా పరిభ్రమిస్తూ

అతను ఒక్కొక్క అంతస్థుకి చూస్తూ జయులదేరాడు ఆ మహాభవనం ఎవరికి వారే చూట్లాడుకుంటున్నారు కొంతమంది పవ్వుకున్నారు ఆరోజు ఆదివారం అవడంవల్ల అన్ని గదులూ వందడిగా వున్నాయి కొందరు ఆడుకుంటున్నారు. కొందరు పాడుకున్నారు వినిపిస్తూ కొందరు పాడిపాయాలన్నీ, ఇక్కడే ఒక వెర్వంటు పోయ్ వున్నాడు అతను మాస్టారు. ఏం ఫరవాలేదు అని వెళ్లిపోయాడు

రిక్షావాడు కూడా డబ్బులు పుచ్చుకొని ఆయన వెనకాలే వెళిపోయాడు.

కృష్ణారావు మెల్లిగా పొరుగువల్ని పలుకరించాడు. అతనికి అంతా క్రొత్తగావుంది. తల్లిదండ్రులని వదిలి పెట్టడం ఇదే మొదటిసారి పైగా ఇంత పెద్ద మహాపట్టణంలో వుండడం ఎలా!

అయినా ఫరవాలేదు. ఇక్కడ గూడా వుండేది "మానవులే!" అనుకుని తృప్తితో ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడు

ఆ మనుషులు తినుపున్న మేడిపండు తా ఒకసారి కలయ చూద్దామని బయలుదేరాడు రోడ్డుపై నుంచి చూస్తే అతని గదిలోని గుమ్మం పరకారి అవుతుంది "అబ్బ! భూమికి ఇంత ఎత్తులో కూ వుండెడం! " అనుకొన్నాడు అయితే ఆ భవనం ఆక్రమించిన స్థలం అంతా కలిపితే ఒక్క గ్రామంలో పుష్కల విశాలమైన మంచంవాలాగిలిపై కట్టుకున్న ఒంటి అంతస్థు మేడలో పనకూడా వుండదు అయితే ఆ మేడ కి అయితే యజమాని భూయ్యాకాలమ్యావనుకూడా తిలా వ్యాపింప జేశాడు మూడంతస్థులమేడగా! మళ్ళీ ఒక్కొక్క అంతస్థుకు ద్వారకి విభాగాలు చేశాడు ఒక్కొక్క భాగమే ఒక్కొక్క మహా పటుంబానికి "గృహ వసతి"గా అద్దెకిచ్చాడు ఆ ఒక్కొక్క పటుంబంలోను అరడజను మందులుకు దొజనుకరకు నివసించుకునే విధంగా వుంటాయి. పర మాణుసం దోహాల్లా పరిభ్రమిస్తూ

అతను ఒక్కొక్క అంతస్థుకి చూస్తూ జయులదేరాడు ఆ మహాభవనం ఎవరికి వారే చూట్లాడుకుంటున్నారు కొంతమంది పవ్వుకున్నారు ఆరోజు ఆదివారం అవడంవల్ల అన్ని గదులూ వందడిగా వున్నాయి కొందరు ఆడుకుంటున్నారు. కొందరు పాడుకున్నారు వినిపిస్తూ కొందరు పిల్లల

పరముల దుర్బలత్వము

పెద్దపట్టణములోని పెద్ద చెలువు

అదుపుకి జీవితము నరాలయిద్దము

* దురదృష్టము
* మనస్సంకటము
* ఎక్కువ వని
* విరంత మలబద్ధము

పరముల బలహీనతకు సామాన్యకారణాలు

* మతిమఱుపు
* జీర్ణక్రియలు
* భ్రాంతి
* ఆత్మహత్యాప్రయత్నములు
* చిత్త విభ్రమము

భయంకర పరిణామములు

పరముల దుర్బలత్వము నుబోగొట్టుకొనుటకు

ప్రపంచ ప్రఖ్యాత కొనరము

నవరత్నకల్ప

రత్నాలు, రసాలు, ముత్యాలు ఇంకా మొత్తంతో మిగిలిన వంకర రాళ్లతో తయారైనది

కవిరాజ పండిట్

తురాజత్త కర్మ వైద్యబాచస్పతి కనిపెట్టినది, పేటెంటు

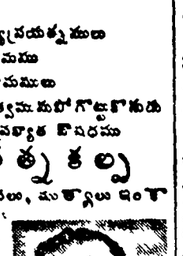

The Manager NAVRATNA KALPA PHARMACY Jullundur City (India) Grams Navratna Phone 401

ఎప్పటి జన ప్రియమైన

దయాల్ ఇంక్

(రిజిస్టర్డు)ను

ఎల్లప్పుడు వాడుడు

అన్ని రంగులు కలములకు

అత్యుత్తమమైన నీరా

సర్వవిధములకు మేలైన నీరాలకు

దయాల్‌బాగ్ ఇంక్ ఫాక్టరీ,

కాకినాడ

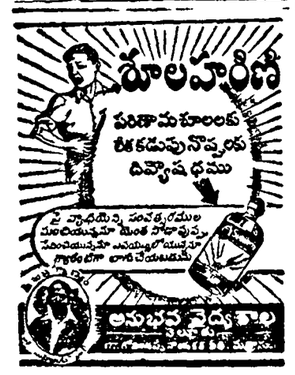

15 రోజు లిరిగిపోవు చేయుము రు 2 లు

స్థానికులు: జ్యోం పెడికేర్ హోల్ విజయవాడ

గుడివాడ కొమరుమంకరావు వెలారి

కన్నబాక పెడికేర్ రోడ్డు, గుంటూరు

మద్రాసు రేసులు

1953-54.

(యాక్ ఐ జి సి రేసింగ్ రూల్సు ప్రకారము)

శరత్కాలపు సమావేశము

అతిథిగారము 28 నవంబరు 1953

అతిథిగారము 29 నవంబరు 1953

ఉచితము! ఉచితము!!

పూర్ణ ఆరోగ్యము, సుఖజీవితము కుంటి 'సంకట, పొందుడు

"దింపత్య విశాలం"

పేరు మూలదర్శిగా ఉపయోగించు ఉత్తమ గ్రంథము

ముదపుసుందరీ ఫార్మసీ,

184, నైనాబాదు రోడు మద్రాసు.

AT LESS THAN HALF PRICES

Wrist watches made by famous Swiss favourites

WRIST WATCH, Pocket Watch Time Piece. Each Guaranteed 5 Years

Pocket Watch (Austria)	24/	10/
Foreign Alarm Timepiece	30/	14/
Superior Alarm Timepiece	35/	16/-

15 Jewels Rolled Gold	28/	26/
16 Jewels „ 20 microns	50/-	40/-

15 Jewels Waterproof	50/	38/-
17 Jewels Waterproof	98/	44/-
21 Jewels Waterproof	130/	60/

5 J chrome case Miraj	32/	20/
5 Jewels Rolled Gold	52/	25/-
15 Jewels Rolled Gold	78/	32/-

PIONEER WATCH CO

POST BOX NO 1142 CALCUTTA

వెలుగు నీడలు

(7 వ పేజీ తరువాయి)

అంత అర్థంటు ఏమిటి? ఎక్కడ నుంచి అవసరం?

అయిన మనిషేనే ఫ్యాక్టరీయంటే నండి! ఆయన్ని పనిలోంచి తీసేసారు అదే యీ గొడవ. పంజాయి తీ వుంటే ఏమైనా పెంటకే చెప్పాలి మరి

కృష్ణారావు అదిరిపడ్డాడు అతనిలో ఏదో అవ్యక్తమైన భావ ప్రకోపం చింది. "ఏం! ఎందుచేత" అని అడిగాడు ఆతుర్తాతో

ఎందు కేమిటి లెండి! నిర్లిప్తంగా జవాబు చెప్పడు "ఆయన యీ మధ్య పనిలో పరిగ్గా కాపటంలేదు పైగా ఎప్పుడు చూసినా రోగమే-వారానికి పాల్లుతోపాలు మూసేస్తాడు యీమధ్య అసలే కాపడం మూసే పాడు పైగా కంపెనీలో అప్పు - అది తీర్చనే లేదు ఆ అప్పుకే యీ పచ్చిగోలా పనికి పరిపోయింది' ఈ పనేమంచి పనిలోంచి తీసేశారు ఇంక పట్టిపోవాలండి" అంటూ తన్ర వాడు పుస్తకం కవసు చేతికిచ్చాడు

పణు పుస్తకాన్ని చేతులకి కృష్ణారావు పంతకం పెట్టి కవసు తీసికొన్నాడు.

కాంతయ్య గదికి తన గది మధ్య ఒక్క గది మాత్రమే వుంది ఆ గదిని యింటి యజమాని విస్తారే యాజమ్యగా ఉపయోగించుకుంటాడు అప్రక్కన కాంతయ్యగది. ఆ కాంతయ్య ఎందరార ఫ్యాక్టరీలో పనీ గా పనిచేస్తూ వుంటాడు ఆ ఉద్యోగం కుటుంబంలో కృష్ణారావు హృదయానికి దగ్గరగా వచ్చి, అతడ్డి యుడిగా మాట్లాడే వ్యక్తి ఎవరైనా ఉన్నారు అంటే ఒక్క కాంతయ్యే మాత్రమే కృష్ణారావుకి సమాజంగా ఎవరైన పలకరించటం అలవాటు పైగా తన గదిముందర నుంచే హాయ్యే కాంతారావుని పలకరించకుండా వుంటాడా? కాని వారి ద్దరు కలిసికొనే సమయం లేదు తిప్పుక కాంతయ్య తెల్లవారకుండా పనిలోకి వెళిపోతాడు కృష్ణారావు తెల్లవారి లేగాని లేదు రాత్రిళ్ళో ఏ సమయంలోనో వచ్చి పడుకుంటాడు కాంతయ్య అంతకు ముందే నిద్రపోతాడు కృష్ణారావ్ వారు ఏ అదివారంలాంటి సెలవు దినాన్నో కలిసినుంటారు అంతే కాని కలసుకొన్నప్పుడు మాత్రం గంటలు తరిపడి పంచుకుంటారు. ఆ ఇదరి హృదయాలు ఒకటాని కొకటి మధించుకుంటూ అమృతాన్వేషణ చేస్తూవుంటాయి. వారిని చూసిన వారికి వారిద్దరికీ ఏదో పూర్వ సంబంధం వుంటుందని అనుకోకతప్పదు

ఆ గదిలో కాంతయ్య ఒక్కడే వుంటాడు అతని భార్య ఎప్పుడో చాలా కాలం క్రిందటే చచ్చిపోయింది మళ్ళా చిక్క భార్యతో అతని ఏకైక పుత్రుడు, పెరిగి పెద్దవాడయి ఉద్యోగము చేస్తూవుండేగానే ఒక బాంబు రైలు ప్రమాదంలో దుర్మరణం పొందాడు. పాపం! కాంతయ్యకి ఆ తరువాత కొడుకు ధరించవలసిన పిచ్చెక్కి పోయింది ఆ ఉన్మాదావస్థలో ఉన్న ఆ స్త్రీపంతా అమ్మేసి వాడవాడలా సన్యాసిలా తిరిగాడు ఆ తరువాత కొంత కాలానికి నీచ్చ తిగ్గి మామూలు ప్రపంచంలో పడేసరికి అతని దగ్గర డబ్బు కూడా పూర్తయింది ఈ క్షుద్ర ప్రపంచంలో అతనికి మిగిలిందల్లా-చిన్నప్పటి నుంచి తనవి అంటే పెట్టుకున్న పున్న శరీరమే ఎందుచేతో అతనికి అత్యాసక్తిమీద దృష్టి పోలేదు కాని డబ్బు లేనివారిని ఎవరు చేరనిస్తారు? పాధ్యమైనంత దూరంలో వెళ్ళుంచుతారు. ఆఖరికి తిలలు కొనడానికి ఆ వృద్ధాప్యంలో ఆ పంచదార ఫ్యాక్టరీలో మేస్త్రీగా చేరాడు అతనాధిక్యంగా ప్రవేశించి సుమారు అయిదు సంవత్సరాలవుతుంది ఇన్నాళ్ళు నుంచి అతనికి ఇన్నాళ్ళకి అతనికి ముఖము విప్పి మాట్లాడే వ్యక్తి దొరికాడు కృష్ణారావుతో మాట్లాడుతూ వుంటే ఎంతో బాధాపశమనంగా వుండేది కాని మధ్యలో అప్పుడప్పుడు పిచ్చిగా మాటాడుతూ వుంటాడు పిచ్చిగా నవ్వుతాడుకూడా ఈ విచిత్రవ్యక్తిని గురించి బాగా పరీక్షించి తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం కృష్ణారావుకి ప్రబలంగా వుండేది

ఈ మధ్య కృష్ణారావుకి కూడా కాంతయ్య మాదు రోజుల బట్టి కనిపించడం లేదు ఎందుకు కనిపించడం లేదు? ఒక వేళ పూరికి వెళ్ళాడేమో! లేదు. తిలలుకి కొన్నాళ్ళుగా లేదు గదిలో కనిపించి కృష్ణారావు మనస్సులో మాటాడుతూ ఏదో భయం ఆవేశించింది అనవలసి ఇబ్బందిపడి ఏ అపూర్వమైనదా జరగకుండా!

ఒక్క అదటుకనేలేని నుంచి శరీరం రోగాలు కనకనా పెంబడి 18 లో గదికి దగుగత్తాయి చేతులు బలంలోద్దీ గదియ చేసిన తలుపులని తోసేశాయి గదియ చేసి రెక్కలు దళిమని విరుచుకున్నాయి ఆంధ్రారమైన ఇంపూరమైన వాతావరణంలోకి వెలుగు ఒక్కుమ్మడిగా ప్రవేశించింది

అదృశ్యం అవుతు అదే. అతని కళ్ళుమిడింది అతనుకు తిరుగలేంపిక గాడ్రు పైపాడు కళ్లు గిరగిర తిరిగాయి. కాళ్ళ వెంబడి చెమటలు ప్రవహించాయి

తేరిపించిన చింకి చాపపై పోర్లి తలా మూడుతుకుపోయివుంది కాంతయ్య బట్టలేకాం. అతని కళ్లు తేరూరం లా మూసిపోయింది బాగా మసుటిపెట్టి ప్యాపించిన ముడుతలు గలిగించిన కళ్లు లన్నిటినీ మెసుడు పెట్టుకున్నాయి లోతుగా మూసినట్టయిపోయిన కండ్లు ఏవో దీర్ఘాలోచనలు చేస్తున్నాయి

కాంతయ్యా కాంతయ్యా అంటూ గట్టిగా అరిచాడు ఆ అరుపు నిశ్శబ్ద జాతావరణాన్ని చీల్చుకుంటూ జయుటకి వెళ్లిపోయిందంతే! ప్రతిధ్వని రాలేదు

కృష్ణారావుదగ్గిరగా వెళ్ళాడు పొట్ట మీద తెయ్యి వేసాడు ఇంకా వెచ్చగా నేవుంది ఆకలిమంటల వేడి ఇంకా చల్లాంలేనట్టుంది పనిపాటలేని బక్క ప్రేతలు మూడింకా వేసి నిశ్శబ్దంగా నిదురపోతున్నాయి శరీరంమాత్రం తనలో కాళులు కొట్టిగా వణుకుతోంది నిద్రపోతూ పంకాలాగ కుదరవాడిలా ఖ్యాన మధ్య మధ్యలో ఆగిపోయి మళ్లీ మొదలట్టంది

కృష్ణారావుకి ఏం చెయ్యాలో పాలుపోలేదు గబుక్కున ఫాస్ట్రాలో కాఫీసంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది "అరే మా బాగా జ్ఞాపకం వచ్చింది" అనుకుని చరచరం లేచి కాళ్ళ ఇడైనవో పనుకుని గదిలోకి వచ్చాడు పెల అంతా తడితడిగావుంది చాపమీదా కొంచెం తడిసింది పైన పెంకులు బాగా పగిలి పాయిపట్టాయి అక్కడిం రోజాన పగిలిన పర్వుధారలు గోడెలవెంబడి చారలై పెలపై కొలువలుగా వ్యాపించాయి అసలే చలిప్రదేశం అందులో శీతాకాలం పైగా ఎత్తైన మేడలో ఆ వాసం చలిగాలి విపరీతంగా వస్తోంది

ధైర్యంచేసి కృష్ణారావు కాంతయ్య రెండు భుజాలు పట్టుకొని పెలకిలిలా పరుండబెట్టాడు. కొద్దిగా కాళ్ళ నోటిలో పోసాడు

ఆ తీవుడిలో సలపం కలిగింది మెల్లగా దిగబారిన కాఫీ నిద్రపోతున్న ప్రేగులని లేపింది వికారాలే చుదుపుపుట్టింది

అతనికన్నులు విడిపడ్డాయి మెల్లిగా స్పృహ వచ్చింది కాఫీ ఇంకా కొంచెం పోతాడు నుండె వేగంగా కొట్టుకుంటు ఉన్నాయి శ్వాసబలంగా అందుకుంటు

ఎవరదీ! పాపా అన్నాడు గొంతుక పెగల్చుకుని

అవును నేనే అమ్మయ్యా!

ఇలా వణుకుతున్నావేం లే అంటూ మెల్లిగా అతన్ని లేపబెట్టి గోడకి తేరపే పి కూర్చోపెట్టాడు అతనికి కళ్ళు కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా మెరిసాయి వద్దంటున్నా క్రిష్ణారావు అతనిపోటిలో ఇడెసను కుర్చాడు

ఎందుకోయ్! నీకే క్రమలంతా

ఎందుకేమిటి! ఇంతకీ నువ్వు ఎందుకిలా పడిపోయావ్!

ముసలివాని ముడుటపై విజారరేఖలు అలుముకున్నాయ్

ఎందుకేమిటి ఇది శరీరం రోగం వచ్చింది పడిపోయిందంతే ఇది ఇలా అప్పుడప్పుడు పడిపోతూవుంటుందితే ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఇంగా కాలిపోతుంది

చాలాలే నీ వేదాంతం ఇలా దిక్కు లేక పడిపోతే ఎవరుచూస్తారు?

అతనికెదవులపై వైరాగ్యపు చిరునవ్వు వెలసింది అవును ఎవరూ చూడరు దిక్కులేక వచ్చి పోతే చూస్తారు ప్రతి రోజే చూడరు పిచ్చి తండ్రి! డబ్బిస్తే డాక్టరుచూస్తారు అంతే!

ముసలివాడు చలికిగాలోలా బాగా వణకడం మొదలెట్టాడు

అయ్యో! అలా వణుకుతున్నావేం! డాక్టరునితీసుకురానా ఇదిగో తీసుకువస్తున్నాను అని లేవబోయాడు కృష్ణారావ్.

వద్దోయ్! బాబూ వద్దు, ఎవరూ అక్కరలేదు, ఇంక ఆపే అంతేసరు యీ జీవి నిలవదు యీ కాస్త పు సుఖంగా ప్రశాంతంగాపోనీ

ముసలివాడు కాస్త పు ఆగాడు ఏమనుకున్నాడో కాని, చాలా దరి పేస్తాడోయ్ యీ పాడుబతికి నే దగుపచ్చి మూసుకోలాక్రిం పడి పోయాను మళ్ళీ నువ్వులేచేదనకు నాకు స్వస్థత లేదు ఇదిగో యీ కాపక్రింద అందుదురూపాయలకాగితం వుంటాలి చూడు అదే నాకుమిగిలింది ఆ రూపాయలకోట్టులో ఒక దళి పరిదుప్పటి కొనుక్కురాకాయలా నీ కాంతేసా ఫుణ్యమవుతుంది ఈ పచ్చిపోయేకాస్తపు పక్కగా వచ్చిపోదామని అంతేలే యీ జీవుడి అంతిమ కోరిక

అలా అంటూనే కాంతయ్య కాపక్రింద చేత్తోతడిమి ఐదురూపాయల కాగితం పైకితీసి కృష్ణారావుకిచ్చాడు

ఇంతలోనే యింతేయజమానుని కాలాయనబాబు ఆ గదిలోకి ప్రవేశించాడు ఆ దృశ్యాన్ని, అయ్యవకన్నతో ఎవరో చెప్పినట్టుంటాడు అతనికి ఉద్యోగం ఊడిపోయిందని పైగా జబ్బుమనిషి

ప్రవేశించగానే

ఏంకాంతయ్యా! యీ పెల అద్దె బాకీ ఇంకా ఇచ్చావు కాదేం! అంటూ కొంచెం రూపాయాడు

కాంతయ్య వరసరాలు ఉత్తరంతో తుదిపోయాడు అతనికి ఆకలి చేవగలిగి లేదా యీ జాతావరణబాబుని ఒక్క క్షణంతో 'హారీ'మనిపించేశాడో, కాని తను అలక్షుడు! మళ్ళీ బ్రతికి పోయేకాలం

జాతావరణబాబు ప్రతి నెల అద్దె ఒక నెలముందే అడ్వాన్సుగా వసూలు చేస్తూవుంటాడు కాంతయ్యకూడా ముందుగానే ఇచ్చేసేవాడు కాని యీ నెల ఇవ్వకపోగానే రూపాయలు మాత్రమే ఇవ్వకపోగానే ఇంకా నెల సకమైనా కడవలేదు

"ఇప్పుడే ఇంకా నెల సకమైనా కాలేదు అదనే జబ్బుస్థితిలో లేదనే నుంచా తున్నాను" అంటూ కాంతయ్య కృష్ణారావు గబగబా త్వరచేసి దుప్పటి పట్టుకుపడ్డాడు

అయితే జాతావరణబాబు, అయిదు రూపాయల కాగితాన్ని కాంతయ్య కృష్ణారావు చేతిలో పెట్టడం గుమ్మం పందులోంచే కనిపెట్టాడు అందుచేత "సరేలే"అంటూ పళ్ళుపట పటాకొరుకుతూ కృష్ణజాతి వదకాళే వెళ్ళిపోయాడు

మేడమెట్లు దిగుతున్న కృష్ణారావుని గబుక్కున ఆపుచేశాడు వదకాల నుంచి జాతావరణబాబు

"కృష్ణారావ్! జాతోమాట చెప్పాలి ఆ అయిదు రూపాయల కాగితాన్ని ఇలా ఇయ్యి "

కృష్ణారావుకి ఒళ్ళు మండిపోయింది "ఎందుకు!" అన్నాడు తీవ్రప్రకంపిత అధరాలని బాగుకుంటూ

"చెప్తాను విను మరి! ఆ కాంతయ్యకి నీకూ ఏమిటి సంబంధం! ఎందుకు ఆ విధంగా త్రిమ్ పడతావ్ ఇంక ఆ కాంతయ్య అట్టేసేపు బ్రతికడు తప్పిపోయే వాడికోసం ఎందుకు ఆ అవసరపరుపు ఖర్చు? బాకీ రూపాయలు అడ్వాన్సు బాకీ ఇవ్వాలి అది తీరిపోయింది బాకీ చెయ్"

ఛీ! ఛీ ఎంత నీచుడు ఎంత కర్కశుడు ఎంతధనాశా నీకాచి అతనిపళ్ళు గటపటమన్నాయి

అతనికెదురైతే నేం? బాకీ అయిదు రూపాయలు ఇవ్వాడు దుప్పటికొని తెమ్మన్నాడు కొనితెస్తాను అంతే "

"దుప్పటి లేకపోతే వాడిప్రాణం పోతాయేం! ఎవరు ఎడుస్తున్నారని వాడికోసం! అ ఖర్చు!"

జాతావరణబాబుగారు! మీకో నమస్కారం, యీ సంగతి తరువాత చూసికొందాంలెండి నన్ను పోనివ్వండి.. పాపం! ఆ జీవుడు మరణ బాధతో తల్లడిల్లుతున్నాడు

ఇంకా పాపం పుణ్యం అంటా నేమిటోయ్ పరిటూరి వాడిలాగ! ఇది మహాపాపం మహా పట్టణం ఇక్కడనుంచి 'ఉనికి'కి 'చేప్పే' ప్రధానం ధనం లేకపోతే ఇక్కడ తావేలేదు అది వాకు తాపలసిందే!

శేనివ్వను దుప్పటి అతనికి కొని తీరాలి జాతావరణబాబు కెంగం శేవురించింది కర్కశకంఠం కఠోర స్వరంతో గర్జించింది

"మాటల్లో చేస్తే వినవ్! జాగ్రత్త నువ్వు దుప్పటికొని అతనికి కప్పడానికి ఎంత అధికారముందో దానికి లాక్కోడానికి కూడా వాకు అంత అధికారమూ వుంది జాగ్రత్త అతను వాకు ఋణస్థుడు అ ఋణం కాబట్టుకో పడం లో వాకు పర్వా లేదు కుక్క లా తు న్నా య్! కృష్ణారావ్ బుర్రలో రైళ్ళు పరుగెత్తాయి మళ్ళీ డొరకలు గీరుకొని పోయి వంటినిండా రక్తపు చారలు అని కారుతున్నాయి భళి యీదుర్మార్గుడుపోయే ప్రాణాలని కూడా సుఖంగా పోనీయడు కూడా బాధ మధ్య మధురమంకారి పిడితో పంకా కుగ పృధా యాపం .కాలయాపన

అసహ్యంతో విడు రూపాయల కాగితాన్ని అతని మొంగంపై విసిరి గొట్టాడు

ఆ! అలా దారికి రా! లేక పోతే . వాడి అమ్మ సొమ్మును తున్నేం! అంటూ పెంటు కాపడ కొట్టున్న చేబురాలతో కళ్ళద్దా అని తుడుచుకొని కాగితాన్ని ఎన్నని పట్టులాల్చీ జేబులో పున్న అయిదు రూపాయల పెద్ద కట్టలో కలిపేశాడు మళ్ళీ పరిటూరి వాడి వుసుకూ! అతనే మాటా జాతావ్రత్త ముందిపోవంతో జాతావరణబాబు పరపరా క్రిందికి దిగిపోయాడు

అప్పటికే చాలా ఆలస్యమై పోయింది నుబ్బుచాటులో తిరిగి పోతున్నాడు ప్రొద్దు కనిపించడంలేదు పాపం ఏమయివుంటాడో యీ పాటికి అని అదుర్దాతో కృష్ణారావ్ గబగబా పని కి తిరిగి వచ్చేశాడు

అతని గదిలోని ఎల్లని తున్ని దుప్పటి దూరాన్నుంచేశ నిపించింది అది బాల్చి వాన్నగారు పట్న వాసం వంతుగా కొడుకునకు క్రియమారగా యిచ్చిన ఖరీదైన కాశ్మీరులాలుబట్టుప్పటే

కొందరగా వెళ్ళి ఆలాలపని కాంతయ్య వంటినిండా కప్పేశాడు

అప్పటికి కాంతయ్య బాగా వణికి పోతున్నాడు వర్షంలేకు న్నా పైని నుబ్బుగా వున్న మూలాన ఏమాత్రం గాలి సోకినా అది ప్రాణాలని అతికేలంగా కొరికేస్తోంది అందులో ఇక్కడ ప్రాణంతో గడిపే వక్షులకి ప్రకృతి సహజమైన కాంతి లభిస్తుంది ప్రకృతి విరుద్ధ తిరకను ఛేదాలతో పొరలాడే యీ మానవులకి నిత్యమూ అభిలాషే "యుద్ధమే"

కృష్ణారావు నీళ్ళ ప్రకృతి పని పాతమైన పరిటూరిలో పుట్టాడోయ్ అందుచే నీళ్ళ పనుల కష్టాలలోపాలు పంచుకున్నాడ్ ఆ బాధనీళ్ళుకూడా అనుభవించాడ్ నీ కా అ కిస్సలు

ముసలివాడు కూడా మాటాడుతూ అతని తలకాయ ప్రక్కకి జారిపోయింది.

కృష్ణారావు కళ్ళలో నీళ్ళు గిర్రున తిరిగాయి, ఒక నిట్టూర్పు విడిచి బయటికి వచ్చాడు. పొయింకాలుళ్ళు చిరు దీపాలు తిరిగి జాతావరణంలోని రెక్కలు విప్పుకున్నాయి.

ఎదురింటి మేడలో ఉన్నటుంటి పెద్ద కోలాహలం బయలుదేరింది బయం సంతోషం సంతులుగా బయటకి వస్తున్నారు. కొందరు జాతావరణంగా ఆ కాసుపడుదుసుగూ! ఇదం హ్యర్థం సంకుచితత్వం కారిచుట్టూ గోడలు కట్టుకుంటూ పుంటాయి బుద్ధుల మారిపోతాయి

"అదేంమాటలు కాంతయ్యా" తనంతో గొప్పగా తలుచుకుంటున్న పటుత్వాన్ని గురించి హీనంగా మాట్లాడినందుకు కాంతయ్యపై కొంచెం పంకాడ వచ్చింది "పరిటూరిళ్ళలో ఏ ముంది! పూరి కొంపలు దారిద్ర్యం తప్ప! ఇది మహాపట్నం ఇది సమస్తవిద్యలకి కళలకి జాగరికతకి కేంద్రం ఆధునిక యుగంలో ముందడుగు వేస్తున్న ప్రదేశం రూపాలేటూరి యీ విధంగా తీసుకు రావలసి వాడుద్దేశ్యం

ముసలివాని నెరపీనగడం వెంట్రుకలల్లోంచి ఒక తెల్లని నవ్వు జలజలా క్రిందికి రాలిపోయింది

కృష్ణారావు! నువ్వింకా పాతకాలపు మనిషివి నీకు తెలియదు ఇక్కడ మానవుడికి మానవుడికి పుంజే సంబంధం మానవత్వం కాదు అదీ డబ్బు దానిముందే యీ కళలు దరువులు చిత్రాలు వేషాలు అన్నీని డబ్బు కొపమే ఇవుకట్టాడు ధనంకోసమే దరువు వెస్తాడు ధనంకోసమే తనిస్తారు. ధనంలేకపోతే దిక్కులోకాలు

అబ్బబ్బ! యీ ధోరణి నిజమే కున్నాడు కృష్ణారావు నిజంగా ఇతనికి మళ్ళీ పిర్వ గాని ఎక్కడ లేదు గదా. అదిగా వెళ్ళి గా నవ్వుతున్నాడు పక్కన పైకి పెట్టి నిజంగానే పిచ్చిదిపోంది

ముసలివాడు హఠాత్తుగా ఒక ప్రశ్న వేశాడు

"నీకు కట్టి పుచ్చాయా?"

ఆ అర్థంలేని పిచ్చిప్రశ్నకి క్రిష్ణారావు కలలో తాకి నవ్వుకున్నాడు అవ్ ఉన్నాయి

అయితే అకేటికోంచి చూడు అక్కడో పెద్ద మట్టెలెట్టు కనిపించడం లేదూ!

ఆ! కనిపిస్తోంది

అందుమీద ఏమున్నాయి!

అట్టే! చాలా కాకులున్నాయి ఏం చేస్తున్నాయ్!

"గట్టిగా అరుస్తున్నాయ్" ఈపిరి బిగబట్టి అన్నాడు కృష్ణారావ్.

ఎందుకు అరుస్తున్నావ్!

ఎందుకేమిటి. ఏదో కాకి చచ్చిపోయివుంటుంది దానికోసం అరుస్తున్నాయి

ఓరి! పిచ్చిబాయకా అంతేనా అన్నాడు బిగిలిగాన నవ్వుతూ కాంతయ్య

కృష్ణారావుకి గబుక్కున పెకి నవ్వు వచ్చింది ఇంతవరకు తను ఎవరికి పిచ్చివాడుగా తిరుగుతున్నాడో ఆ పిచ్చివాడే తనని "పిచ్చిబాయకా" అంటున్నాడు ఎంతచిత్రం ఎన్ని కాలు పిచ్చిలున్నాయి యీ ప్రపంచంలో ..

దుప్పటి మడుగు గట్టిగా లాగి తన్నాడు ముసలాయన పెద్ద దగ్గు కోపం అతనిరెట్లలో కాంతి ప్రసరించింది హృదయంలో ఉద్రేకం ఉప్పొంగింది

"అని ప్రకృతి పని మనిషైన జీవులోయ్ అందుకనీ అని ఒక దాని కొకటి ప్రేమించుకుంటాయి కలిసి కటుగా జీవిస్తాయి కలిసి మెలిసి తిరుగుతాయి ఆడుతాయి పాడుతాయి. ఒక దాని కొకటి జీవ్యక్తిలుకోవు ఒకటి చచ్చిపోతే మిగతవన్నీ విచారిస్తాయి ఒక దానికి ఆహారం కలిపిస్తే మిగతవాటికి కూడా కలపిస్తాయి అని కష్ట సుఖాలని ఏక జాతిగా అనుభవిస్తాయి

కృష్ణారావు బుర్ర ఆలోచనలో కడింది తిరిగి నాయి, ఒక నిట్టూర్పు విడిచి బయటికి వచ్చాడు. పొయింకాలుళ్ళు చిరు దీపాలు తిరిగి జాతావరణంలోని రెక్కలు విప్పుకున్నాయి.

ఎదురింటి మేడలో ఉన్నటుంటి పెద్ద కోలాహలం బయలుదేరింది బయం సంతోషం సంతులుగా బయటకి వస్తున్నారు. కొందరు జాతావరణంగా ఇదం కాకులు తిరుగుతూ గోడలు కట్టుకుంటూ పుంటాయి బుద్ధుల మారిపోతాయి

1920 మేలో అఖిలభారత బాలభటసభ (శిబిరము) ను ఆంధ్రదేశము కు ఆహ్వానించితిమి కర్నూలుజిల్లా మహానంది క్షేత్రమందు పగుపెడు దిన మునుల అదుకే దేశాలయ ధర్మకర్తలను మహానందయ్యగారి ఆదరణలో ఏర్పాటుచేయబడింది భారతవర్షము నలదిశలనుండి-అటు సింహళద్వీపము మొదలు కాశ్మీరపరకు, ఇటు బొంబాయి మొదలు బర్మాపరకుగల అన్ని భాగములనుండి 100 మంది పిలిచించి వీరందరికిని అన్నదినములు ఉచితభోజనవసతులను ప్రేమతోనందయ్యగారే ఏర్పాటుగావించిరి అప్పుడే అఖిల భారత బాలభట మహాసభనుగూడ జరిపితిమి ఆ సభకు అఖిలభారత బాలభట కమాండరు యస్ జి పియుర్సు గారు అధ్యక్షులవహించిరి శ్రీ కళ్లూరి కోటేశ్వరరావు జాగళ్ళేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా మిక్కిలి ఉత్సాహకరమైన ఉపన్యాసమిచ్చి సేవాధర్మమునందక్కగా బోధించిరి

ఆ సంవత్సరమందే గోదావరిపది పుష్కరమహోత్సవము ముందుగానే బాలభట శిక్షాశిబిరముల నేర్పాటుజేసి పుష్కరసేవకు ప్రత్యేకమైన తిరిగిరము వచ్చితిమి. అట్టి శిక్షాశిబిరము కొకదానిని అమలాపురంలో నిర్వహించి నట్లు దిలకులుండి-అటు సీతారామద్వీపము మొదలు కోస్తాపరకు, ఇటు బొంబాయిమొదలు బర్మాపరకుగల అన్ని భాగములనుండి 100 మంది పిలిచించి వీరందరికిని అన్నదినములు ఉచితభోజనవసతులను ప్రేమతోనందయ్యగారే ఏర్పాటుగావించిరి అప్పుడే అఖిల భారత బాలభట మహాసభనుగూడ జరిపితిమి ఆ సభకు అఖిలభారత బాలభట కమాండరు యస్ జి పియుర్సు గారు అధ్యక్షులవహించిరి శ్రీ కళ్లూరి కోటేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా మిక్కిలి ఉత్సాహకరమైన ఉపన్యాసమిచ్చి సేవాధర్మమునందక్కగా బోధించిరి

ఆ సంవత్సరమందే గోదావరిపది పుష్కరమహోత్సవము ముందుగానే బాలభట శిక్షాశిబిరముల నేర్పాటుజేసి పుష్కరసేవకు ప్రత్యేకమైన తిరిగిరము వచ్చితిమి. అట్టి శిక్షాశిబిరము కొకదానిని అమలాపురంలో నిర్వహించి నట్లు దిలకులుండి-అటు సీతారామద్వీపము మొదలు కోస్తాపరకు, ఇటు బొంబాయిమొదలు బర్మాపరకుగల అన్ని భాగములనుండి 100 మంది పిలిచించి వీరందరికిని అన్నదినములు ఉచితభోజనవసతులను ప్రేమతోనందయ్యగారే ఏర్పాటుగావించిరి అప్పుడే అఖిల భారత బాలభట మహాసభనుగూడ జరిపితిమి ఆ సభకు అఖిలభారత బాలభట కమాండరు యస్ జి పియుర్సు గారు అధ్యక్షులవహించిరి శ్రీ కళ్లూరి కోటేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా మిక్కిలి ఉత్సాహకరమైన ఉపన్యాసమిచ్చి సేవాధర్మమునందక్కగా బోధించిరి

ఆ సభలో అఖిలభారత బాలభట సభ (శిబిరము) ను ఆంధ్రదేశము కు ఆహ్వానించితిమి కర్నూలుజిల్లా మహానంది క్షేత్రమందు పగుపెడు దిన మునుల అదుకే దేశాలయ ధర్మకర్తలను మహానందయ్యగారి ఆదరణలో ఏర్పాటుచేయబడింది భారతవర్షము నలదిశలన